

آموزش برای توسعه پایدار مدارس شهری پارس آباد و نقش شورای آموزش و پرورش در آن

رقیه اعیادی گیگلو*^۱، شهلا اعیادی گیگلو^۲، علی اعیادی گیگلو^۳

تاریخ دریافت: ۲۰ تیر ۱۴۰۲ تاریخ پذیرش: ۱۲ شهریور ۱۴۰۲

چکیده

آموزش برای توسعه پایدار یک رویکرد آموزشی یا یک فرایند یادگیری متصل بر اصول توسعه پایدار است که با تمامی سطوح و انواع یادگیری مرتبط است و قصد دارد آموزش با کیفیتی را به منظور دست یابی به توسعه انسانی پایدار یادگیری دانستن، بودن، زندگی جمعی، اقدام کردن و تحول فردی و اجتماعی را فراهم کند. تحقیق حاضر به لحاظ هدف از نوع تحقیقات کاربردی و از لحاظ اجرا از نوع همبستگی می باشد. جامعه آماری این پژوهش را مدیران و معاونین مدارس شهری پارس آباد تشکیل می دهند و حجم نمونه به روش تصادفی ساده یک گروه ۲۰ نفره در گروه آزمایش و یک گروه ۲۰ نفره در گروه کنترل قرار می گیرند. روش نمونه گیری در این تحقیق بر مبنای هدف است. ابزار گردآوری اطلاعات از طریق پرسشنامه محقق ساخته بود. جهت تجزیه و تحلیل آماری داده‌های پژوهش از روش‌های آمار توصیفی و آزمون تی دو جامعه مستقل استفاده شد. یافته‌های تحقیق نشان می دهد که نقش شورای آموزش و پرورش پارس آباد در برنامه ریزی آموزشی و یادگیری مشارکتی، تحقیق و ارزشیابی، بازخورد کلیدی، جنبه‌های سازمانی و اجتماعی، و فعالیت نهادی برای توسعه پایدار آموزشی در بین گروه‌های آزمایش و کنترل متفاوت است. همچنین یافته‌ها نشان می دهد که شورای آموزش و پرورش در توسعه پایدار آموزشی نقش دارد.

واژگان کلیدی: توسعه پایدار، آموزش، آموزش و پرورش، شورای آموزش و پرورش

* گروه آموزش ابتدایی، آموزش و پرورش، پارس آباد، ایران (نویسنده مسئول) shahlaayadi14010220@jimail.com

^۲ گروه هنرستان فنی حرفه‌ای، آموزش و پرورش، پارس آباد، ایران aliayadi500@gmail.com

^۳ گروه آموزش ابتدایی، آموزش و پرورش، پارس آباد، ایران minaeyaldae@gmail.com

۱- مقدمه

آموزش و پرورش از طریق اثرگذاری بر سطح درآمد، کاهش فقر، تغییر نگرش افراد و ایجاد برابری نقش مثبتی در ابعاد توسعه یعنی رشد اقتصادی، توسعه انسانی و حفظ محیط زیست دارد. به دلیل بروز مشکلات جدی زیست محیطی توسعه پایدار بعنوان یک دغدغه مهم مورد توجه سیاست مداران، اندیشمندان و مردم قرار گرفته است به دلیل نقش و اهمیت عامل انسانی و حوزه اندیشه ای، نگرشی و رفتاری آن در توسعه پایدار سازمان ملل متحد سال ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۴ را ده ه آموزش برای توسعه پایدار نامگذاری نمود. دستیابی به نگرشی که در آن رفع نیازهای فردی و اجتماعی با توجه به نیازهای نسل های آینده انجام پذیرد مستلزم آموزش است. وجود نهاد آموزشی کارآمد برای فراهم آوردن بستر مناسب جهت تحول و توسعه اساسی بوده و بدون آموزش و پرورش و مدیران کارآمد توسعه پایدار در زمینه های آموزشی غیرممکن است. هدف توسعه تغییر و دگرگونی مطلوب و همه جانبه در زمینه های اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی می باشد که آن نیز بستگی به پرورش مغزهای آموزش یافته دارد که می تواند تحقیق کنند، نوآوری داشته باشند و خود و جامعه را با محیط مناسب سازگار نمایند (Karimzadeh, 2017). این تحقیق به دنبال بررسی نقش شورای آموزش و پرورش شهرستان پارس آباد در آموزش و پرورش برای توسعه پایدار می باشد.

۲- ادبیات نظری

۲-۱- آموزش و پرورش برای توسعه پایدار

آموزش و پرورش برای توسعه پایدار به هر انسانی اجازه می دهد تا دانش، مهارت ها، نگرش ها و ارزش های لازم برای شکل دادن به آینده ای پایدار را کسب کند. آموزش برای توسعه پایدار به معنای گنجاندن موضوعات کلیدی توسعه پایدار در آموزش و یادگیری است. به عنوان مثال، تغییرات آب و هوا، کاهش خطر بلایا، تنوع زیستی، کاهش فقر، و مصرف پایدار. همچنین نیازمند روش های آموزشی و یادگیری مشارکتی است که به یادگیرندگان انگیزه و توانمند می دهد تا رفتار خود را تغییر دهند و برای توسعه پایدار اقدام کنند. آموزش برای توسعه پایدار در نتیجه شایستگی هایی مانند تفکر انتقادی، تصور سناریوهای آینده و تصمیم گیری به روش مشارکتی را ارتقا می دهد (UNESCO, 2014). آموزش برای توسعه پایدار برای دستیابی به یک جامعه پایدار ضروری است و بنابراین در تمام سطوح آموزش و پرورش رسمی و همچنین در یادگیری غیر رسمی و غیر رسمی مطلوب است (Council of the European Union, 2010). آموزش برای توسعه پایدار در مورد یادگیری مورد نیاز برای حفظ و بهبود کیفیت زندگی ما و کیفیت زندگی نسل های آینده است... آموزش برای توسعه پایدار مردم را قادر می سازد تا دانش، ارزش ها و مهارت های خود را برای مشارکت در تصمیم گیری ها در مورد روشی که ما کارها را به صورت فردی و جمعی انجام می دهیم، چه در سطح محلی و چه در سطح جهانی، که کیفیت زندگی در حال حاضر را بدون آسیب رساندن به سیاره برای آینده بهبود می بخشد (Sustainable Development Education Panel Report, 1998)

آموزش برای توسعه پایدار، رویکردی از آموزش است که در جستجوی توانمندسازی افراد برای پذیرش مسئولیت برای ایجاد یک آینده پایدار میباشد. یک جامعه پایدار در پی بقاء و بهبود مشخصه های اقتصادی، محیطی و اجتماعی یک ناحیه است تا اعضای آن بتوانند سالم، بهره ور و با لذت به ادامه حیات بپردازند (Karimzadeh, 2017)

در جدیدترین تعریف؛ آموزش و پرورش برای توسعه پایدار به یادگیرندگان در تمام سنین دانش، مهارت ها، ارزش ها و عاملیت را برای رسیدگی به چالش های جهانی به هم پیوسته از جمله تغییرات آب و هوا، از دست دادن تنوع زیستی، استفاده ناپایدار از منابع و نابرابری می دهد. این به زبان آموزان در هر سنی قدرت می دهد تا تصمیمات آگاهانه بگیرند و اقدامات فردی و جمعی را برای تغییر جامعه و مراقبت از سیاره انجام دهند. آموزش برای توسعه پایدار یک فرآیند یادگیری مادام العمر و بخشی جدایی ناپذیر از آموزش با کیفیت است. ابعاد شناختی، اجتماعی-عاطفی و رفتاری یادگیری را افزایش می دهد و محتوا و نتایج یادگیری، آموزش و خود محیط یادگیری را در بر می گیرد (UNESCO, 2022). آموزش و پرورش مدرن و معاصر در ایران، به قدمتی تقریباً یکصد ساله، بخش معتناهی از منابع این دوره از تاریخ کشورمان را به خود اختصاص داده است. علیرغم اینکه در این نظام یکی از اصیل ترین و وسیع ترین قشر فرهنگی تاریخ، یعنی معلمان، شرکت داشته اند و همه نهادها، گروه ها و آحاد جامعه به نوعی در تحقق اهداف آن مشارکت دارند، با این وجود اکنون با بزرگترین مشکلات و چالش ها مواجه می باشد، به گونه ای که بسیاری از محققان و اندیشمندان جامعه، ریشه اغلب مشکلات، نابسامانی ها، نارسایی ها و بحران های اجتماعی را در سیستم و فرآیند آموزشی جستجو و معرفی می کنند (Houshman, 2003).

بررسی خط مشی آموزشی اطلاعات ضروری را برای سیاست گذاران و مجریان در جهت اثربخشی سیاست های آموزشی تدوین شده فراهم می کند. بررسی خط مشی آموزشی اطلاعاتی را در مورد نقاط ضعف، طرح بهبود و سیاست های بالقوه جدید و برنامه ریزی بعدی مداخلات آموزشی برجسته می کند. علاوه بر این، این بررسی یک راهنمای سیستماتیک برای سیاست گذاران برای طراحی، تجزیه و تحلیل و اجرای فرآیندهای اجرای سیاست آموزشی ارائه می کند تا اثربخشی هزینه آن را افزایش دهد (UNESCO, 2020).

۲-۲- توسعه پایدار

توسعه را فرآیند تحول بنیادین باورهای فرهنگی، نهادهای اجتماعی، سیاسی و اقتصادی به منظور خلق و متناسب شدن با ظرفیتهای جدید و ارتقاء کمی و کیفی قابلیت ها و توانایی های انسانی، آموزشی، اقتصادی و ... دانسته اند که نیل به چنین مرتبه ای، بیش و پیش از همه، مستلزم تحول فرهنگی و ارزشی جوامع می باشد. مطالعات و تجربیات بین المللی، جملگی مبین و مؤید این نکته است که توسعه پایدار و همه جانبه، الزاماً باید از بستر نیروی انسانی بگذرد و پیش شرط توفیق، تثبیت و تداوم هرگونه توسعه و تحولی، سرمایه گذاری در توسعه انسانی بمنزله رکن و هسته اصلی و محوری آن می باشد (Dehghan and Parto, 2012).

به بیان امروزی، دانش و دانایی ملی، رکن اصلی توسعه، و نظام آموزشی هم گذرگاه نیل به دانایی ملی بشمار می آید و جامعه زمانی به اهداف خود دست می یابد که از طریق توسعه انسانی مسیر خود را هموار کند، در واقع بنیاد حیات جمعی انسان را تعلیم و تربیت تشکیل می دهد و ما «انگونه زندگی می کنیم که تربیت می شویم». از اینرو، هر تعبیری که از توسعه داشته باشیم، برای رسیدن به آن تمامی تلاش ها بر دوش انسان هایی است که باید بار این غافله را به سر منزل مقصود برسانند، و از آنجایی که در دنیای معاصر، نهاد آموزش و پرورش مسئولیت تربیت نیروی انسانی در جامعه را بر عهده دارد، از اینرو، مهمترین بستر تولید و تربیت نیروی انسانی بشمار می آید، که با توجه به نقش و شکل فراگیر

امروزی آن، یکی از بنیادهایی است که با جامه عمل پوشاندن به کارکردهای تعریف شده خود، اگر نگوئیم سهامدار اصلی، دست کم یکی از سهامداران عمده این فرایند به حساب می‌آید. بر این اساس، بر خلاف پیشگامان نظریه توسعه، که همواره بر اهمیت ایجاد و گسترش منابع مادی و کالبدی تاکید داشتند، امروزه، به لحاظ اهمیت آموزش و پرورش در زندگی اقتصادی - اجتماعی افراد و جوامع، از هزینه‌های آموزشی به عنوان یک سرمایه گذاری بنیادی یاد می‌شود (Houshman, 2003).

توسعه پایدار و همه جانبه به عنوان مفهومی متعالی و در بردارنده ی پیشرفت و ترقی جامعه در تمامی ابعاد زندگی، آغازگر مفاهیمی چون توسعه ی سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، انسانی و... در ادبیات علوم انسانی شد. طبق تعریف بین المللی برنامه محیطی سازمان ملل متحد، توسعه پایدار توسعه ای است که نیازهای نسل حاضر را برآورده سازد بدون آنکه توانایی های نسل آینده را در رفع نیازهایشان به مخاطره اندازد (UNESCO, 1998). در حقیقت، اندیشمندان توسعه معتقدند گسترش امکانات زندگی، ارتقای رفاه عمومی، رابطه با محیط زیست و موهبت های طبیعی، انرژی و ... همه و همه باید در راستای عدالت اجتماعی صرف گردد تا نسل آینده را از این موهبت های طبیعی و حق زیستن محروم نسازد. از میان مولفه های اصلی توسعه پایدار می توان فرهنگ و آموزش را سنگ بنای آن دانست (Porter, 2019).

۲-۳- رویکردهای آموزشی برای توسعه پایدار^۱

هیچ آموزشی «درست» برای آموزش پایداری وجود ندارد، اما اجماع گسترده ای وجود دارد که این امر مستلزم تغییر به سمت روش های یادگیری فعال، مشارکتی و تجربی است که یادگیرنده را درگیر کند و تفاوت واقعی در درک، تفکر و توانایی عمل او ایجاد کند. پنج عنصر آموزشی شناسایی شده که مجموعه‌ای از رویکردها یا روش‌های آموزشی را پوشش می‌دهند که معلمان ممکن است برای وارد کردن این عناصر به محیط یادگیری استفاده کنند.

۱- بازتاب انتقادی - از جمله سخنرانی سنتی تر، اما همچنین رویکردهای جدیدتر مانند گزارش های بازتابی، مجلات یادگیری، و گروه های بحث.

۲- تفکر سیستمی و تجزیه و تحلیل - استفاده از مطالعات موردی در دنیای واقعی و حوادث مهم، یادگیری مبتنی بر پروژه، فعالیت های محرک، و استفاده از محوطه دانشگاه به عنوان یک منبع یادگیری.

۳- یادگیری مشارکتی - با تأکید بر یادگیری گروهی یا همتا، توسعه گفت و گو، یادگیری تجربی، اقدام پژوهی/یادگیری برای عمل، و توسعه مطالعات موردی با گروه های محلی و کسب و کار.

۴- تفکر خلاق برای سناریوهای آینده - با استفاده از بازی نقش، تحقیق در دنیای واقعی، آینده نگری، یادگیری مبتنی بر مشکل، و فراهم کردن فضا برای ظهور.

۵- یادگیری مشارکتی - شامل مشارکت سخنرانان مهمان، یادگیری مبتنی بر کار، کار میان رشته ای/چند رشته ای، و یادگیری و تحقیق مشترک. (UNESCO, 2014).

¹ Education for Sustainable Development

۲-۴- وظایف و اختیارات شورای آموزش و پرورش

- بر اساس ماده ۸ قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش در استانها، شهرستانها و مناطق کشور وظایف و اختیارات شورای شهرستان به شرح زیر است:
۱. توزیع اعتبارات دولتی تخصیص یافته به صورت آموزشی و پژوهشی، به شهرستان بین مدارس و فعالیتهای مختلف، بر اساس ضوابطی که وزارت آموزش و پرورش معین می کند.
 ۲. تصویب ضوابط مالی مدارس، شامل کلیه دریافتها و هزینه ها و سایر درآمدهای مردمی با توجه به کیفیت ارائه شد فعالیتهای آموزشی و پرورشی.
 ۳. پیشنهاد وضع عوارض برای احداث، توسعه، نگهداری و تأمین و تجهیز و تهیه وسایل کمک آموزشی و پرورشی به مراجع ذیربط جهت تصویب.
 ۴. برنامه ریزی و تصمیم گیری در مورد اجاره، احداث و توسعه اماکن آموزشی و پرورشی شهرستان (از نظر محل، دوره تحصیلی)
 ۵. تصمیم گیری در خصوص توزیع و هزینه کردن عوارض اخذ شده برای احداث، توسعه و تعمیر اماکن آموزشی و پرورشی و تأمین تجهیزات لازم و سایر فعالیتهای.
 ۶. بررسی و تصمیم گیری برای برنامه ریزی نیروی انسانی مورد نیاز و ارائه نتایج آن به وزارت آموزش و پرورش از طریق شورای استان.
 ۷. صدور مجوز برای بکارگیری افراد مازاد بر سهمیه استخدام رسمی از محل درآمدهای منطقه بر اساس قوانین کار و تأمین اجتماعی.
 ۸. برنامه ریزی و تصمیم گیری درباره چگونگی تشویق و تقدیر از کارکنان شایسته و لایق مدارس و پرداخت فوق العاده خاص و کارانه بر اساس کیفیت و کمیت خدمات آنان.
 ۹. تشویق و ترغیب متمکنین و صاحبان صنایع و اصناف به احداث و اهدای مدارس و مراکز آموزشی و پرورشی.
 ۱۰. برنامه ریزی جهت ایجاد تسهیلات و بکارگیری ابزارهای مناسب جهت توسعه مدارس غیر انتفاعی، آموزشگاههای علمی و فنی و حرفه ای و مدارس جوار کارخانه و مؤسسات مشابه و ترغیب مردم به مشارکت بیشتر در این زمینه.
 ۱۱. نظارت مستمر بر فعالیتهای آموزش و پرورش منطقه و تهیه گزارش سالانه حاوی نقاط قوت و ضعف فعالیتهای ارائه پیشنهادها لازم به شورای آموزش و پرورش استان
 ۱۲. برنامه ریزی و اقدام جهت تهیه زمین و سایر امکانات لازم به منظور تأمین و تجهیز فضاهای آموزشی و پرورشی منطقه از طریق خودیاری اهالی و همکاری مؤسسات و سازمانهای ذیصلاح دولتی و قانونی.
 ۱۳. برنامه ریزی و بذل مساعی برای سوق دادن بخشی از درآمد بانکها، شرکتهای دولتی و غیر دولتی و کارخانه ها به امر توسعه و تجهیز اماکن آموزشی و پرورشی در چهارچوب مقررات مربوط.
 ۱۴. کمک به ترویج و گسترش فعالیتهای پرورشی و آموزشی و استحکام اعتقادات دینی و مکارم اخلاقی دانش آموزان.
 ۱۵. برنامه ریزی و تصمیم گیری برای پرداخت کمک هزینه تحصیلی به دانش آموزان کم بضاعت از عواید محلی شورا و اعطای بورس تحصیلات عالی به دانش آموزان مستعد.

۱۶. انجام وظایفی که شورای عالی آموزش و پرورش، شورای عالی انجمن اولیاء و مربیان و یا وزارت آموزش و پرورش به موجب اختیارات قانونی خود به شورا واگذار می‌نمایند.
۱۷. بررسی راه‌های مختلف صرفه‌جویی و افزایش بهره‌وری منابع در چهارچوب سیاست‌های وزارت آموزش و پرورش و شورای استان
۱۸. تلاش در گسترش آموزش و پرورش عمومی و تحت پوشش قرار دادن کلیه اطفال واجب‌التعلیم منطقه، به طوری که هیچ یک از آنان از تحصیل باز نمانند.
۱۹. جلوگیری از افت تحصیلی دانش‌آموزان و تلاش در ارتقاء کیفیت برنامه‌های آموزشی و پرورشی.
۲۰. سازماندهی امکانات برای اجرای آموزش‌های فنی و حرفه‌ای، کار دانش و کارآموزی دانش‌آموزان.
۲۱. ارتقاء سطح دانش فرهنگیان و پیش‌بینی و تدارک وسایل رفاهی و معیشتی آنان و فراهم کردن امکانات لازم.
۲۲. پیشنهاد برنامه سالانه توسعه فضاهای آموزشی و پرورشی و نیروی انسانی، بر اساس خط مشی‌ها و سیاست‌های کلی وزارت آموزش و پرورش و ارائه آن به شورای استان (Majlis Research Center, 1993).

۳- مدل مفهومی تحقیق و فرضیه های تحقیق

این تحقیق با هدف بررسی نقش شورای آموزش و پرورش در توسعه پایدار انجام گرفته است. برای رسیدن به توسعه پایدار با آموزش و پرورش، ضرورت توجه به برنامه ریزی آموزشی رسمی، یادگیری مشارکتی، تلفیق برنامه های آموزشی، تحقیق و ارزشیابی، پیوندهای اجتماعی ذی‌سهمان، بازخورد پیام های کلیدی و مهم از برنامه ریزی های آموزشی، جنبه های سازمانی و اجتماعی مدارس، فعالیت نهادی مانند، سبز کردن مدارس و محیط های پیرامونی آنها، کاهش ردپای اکولوژیکی مدارس، بازخورد پیامهای کلیدی و مهم از برنامه ریزی های آموزش و پرورش (Karimi and Enayati, 2013).

بر همین اساس هدف از انجام این تحقیق تعیین نقش شورای آموزش و پرورش شهرستان پارس آباد در آموزش و پرورش برای توسعه پایدار است. که مدل مفهومی این تحقیق بر اساس نظر کریمی و عنایتی (۱۳۹۱) برای آموزش برای توسعه پایدار در شکل شماره (۱) نشان داده شده است.

شکل شماره (۱): مدل مفهومی تحقیق

با توجه به مدل مفهومی فوق فرضیه های زیر برای بررسی اهداف تحقیق ارایه گردیده است.

- ۱) نقش شورای آموزش و پرورش پارس آباد در برنامه ریزی آموزشی و یادگیری مشارکتی برای توسعه پایدار در بین گروه های آزمایش و کنترل متفاوت است.
- ۲) نقش شورای آموزش و پرورش پارس آباد در تحقیق و ارزشیابی برای توسعه پایدار در بین گروه های آزمایش و کنترل متفاوت است.
- ۳) نقش شورای آموزش و پرورش پارس آباد در بازخورد کلیدی برای توسعه پایدار در بین گروه های آزمایش و کنترل متفاوت است.
- ۴) نقش شورای آموزش و پرورش پارس آباد در جنبه های سازمانی و اجتماعی برای توسعه پایدار در بین گروه های آزمایش و کنترل متفاوت است.
- ۵) نقش شورای آموزش و پرورش پارس آباد در فعالیت نهادی برای توسعه پایدار در بین گروه های آزمایش و کنترل متفاوت است.

۴- روش تحقیق

تحقیق حاضر به لحاظ هدف از نوع تحقیقات کاربردی هست، چون به دنبال حل مشکلی هست و همچنین از لحاظ اجرا از نوع همبستگی می باشد. جامعه آماری این پژوهش را مدیران و معاونین مدارس شهری پارس آباد تشکیل می دهند. حجم نمونه در پژوهش حاضر، از بین مدیران و معاونین به روش تصادفی ساده یک گروه ۲۰ نفره در گروه آزمایش که اهداف و برنامه های شورای آموزش و پرورش در حوزه توسعه پایدار برای آنها تشریح گردید و یک گروه ۲۰ نفره در گروه کنترل قرار می گیرند. در گام بعدی، پیش آزمون در گروه های آزمایش و گروه کنترل اجرا شد. روش نمونه گیری در این تحقیق بر مبنای هدف است. به دلیل آنکه لیست مدیران و معاونین در دسترس است لذا به صورت تصادفی ساده تعداد ۴۰ نفر که اعلام آمادگی کرده بودند انتخاب و سپس در داخل دو گروه ۲۰ نفره به تصادف تقسیم شدند.

ابزار گردآوری اطلاعات از طریق پرسشنامه محقق ساخته بر اساس یافته های کریمی و عنایتی (۱۳۹۱) با ۲۰ سوال بود که روایی پرسشنامه از طریق روایی صوری تایید شد و برای برآورد پایایی پرسشنامه های این تحقیق از روش آلفای کرونباخ استفاده گردیده و بر این اساس نتایج مقدار آلفا برای هر یک از متغیرهای مورد مطالعه در این تحقیق در جدول (۱) آمده است و نشان دهنده پایایی بالای پرسشنامه می باشد.

جدول ۱- پایایی پرسشنامه

متغیرها	مقدار آلفای کرونباخ
برنامه ریزی آموزشی و یادگیری مشارکتی برای توسعه	۰/۸۰۰
تحقیق و ارزشیابی برای توسعه	۰/۷۱۰
بازخورد کلیدی برای توسعه	۰/۷۹۰

۰/۸۱۰	جنبه های سازمانی و اجتماعی برای توسعه پایدار
۰/۷۹۵	فعالیت نهادی برای توسعه
۰/۷۸۰	پایایی کل

جهت تجزیه و تحلیل آماری داده‌های پژوهش از روش‌های آمار توصیفی و آمار استنباطی آزمون تی دو جامعه مستقل استفاده شده و از نرم افزار Spss جهت تجزیه و تحلیل بهره گرفته شده است.

۵- یافته های تحقیق

فرضیه اول : نقش شورای آموزش و پرورش پارس آباد در برنامه ریزی آموزشی و یادگیری مشارکتی برای توسعه پایدار در بین گروه های آزمایش و کنترل متفاوت است.

برای تجزیه و تحلیل فرضیه فوق از آزمون تی دو جامعه مستقل در قالب فرضیه محقق (H_1) و فرضیه صفر (H_0) استفاده گردیده است.

جدول (۲) : شاخص آمار توصیفی و آزمون تی دو نمونه‌ای برنامه ریزی آموزشی و یادگیری مشارکتی برای توسعه

متغیر	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	خطای استاندارد	واریانس	F	معنی داری	درجه آزادی	t	معنی داری
برنامه ریزی گروه	۲۰	۳/۳	۰/۷۹	۲۰	فرض یکنواختی	۱۶/۲۰	۰/۰۰۱	۳۸	۲/۷۵	۰/۰۱۳
آموزشی و یادگیری مشارکتی گروه	۲۰	۳/۸۶	۰/۳۵	۱/۰۹	بدون فرض برابری			۲۸/۲۳	۲/۷۴	۰/۰۲۰

شاخص آمار توصیفی متغیر برنامه ریزی آموزشی و یادگیری مشارکتی برای توسعه از دیدگاه گروه آزمایش و گروه کنترل در جدول (۲) ارائه شده است. مشاهده می شود تعداد ۲۰ معلم در گروه آزمایش پاسخ دهنده دارای مقدار میانگین ۳/۸۶ با انحراف استاندارد ۰/۳۵ بوده و از دیدگاه ۲۰ نفر گروه کنترل پاسخ دهنده مقدار میانگین ۳/۳ با انحراف استاندارد ۰/۷۹ می باشد. همانطوری که مشاهده می شود در میانگین گروه اول و دوم تفاوت وجود دارد. آزمون سطح معنی داری آزمون لوین برابر با ۰/۰۰۱ می باشد که کمتر از ۰/۰۵ بوده و فرض برابری واریانس ها پذیرفته می شود. چون مقدار t محاسبه شده با فرض برابری واریانس ها ۲/۷۴ با درجه آزادی ۳۸ برای آزمون های دو دامنه ای در سطح ۰/۰۵ بیشتر از قدر مطلق مقدار بحرانی جدول تی (۱/۹۶) بوده یعنی ۰/۰۱۳ می باشد، بنابراین، فرض صفر در این آزمون مبنی بر عدم وجود تفاوت بین دیدگاه گروه های آزمایش و کنترل در خصوص برنامه ریزی آموزشی و یادگیری مشارکتی برای توسعه پایدار رد شده و با اطمینان ۹۵ درصد می توان ادعا کرد که: نقش شورای آموزش و پرورش پارس آباد در برنامه ریزی آموزشی و یادگیری مشارکتی برای توسعه پایدار در بین گروه های آزمایش و کنترل

متفاوت است و شورای آموزش و پرورش در برنامه ریزی آموزشی و یادگیری مشارکتی برای توسعه پایدار مدارس شهری پارس آباد نقش دارد.

فرضیه دوم: نقش شورای آموزش و پرورش پارس آباد در تحقیق و ارزشیابی برای توسعه پایدار در بین گروه های آزمایش و کنترل متفاوت است.

جدول (۳): شاخص آمار توصیفی و آزمون تی دو نمونه ای تحقیق و ارزشیابی برای توسعه پایدار

متغیر	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	خطای استاندارد	واریانس	F	معنی داری	درجه آزادی	t	معنی داری
تحقیق و ارزشیابی کنترل	۲۰	۲٫۸۵	۰/۸۶	۰/۱۹	فرض یکنواختی	۱۷/۱۲	۰/۰۰۰	۳۸	۲/۷۲	۰/۰۰۸
گروه آزمایش	۲۰	۳/۴۲	۰/۳۲	۰/۰۶	بدون فرض برابری			۲۷/۷۵	۲/۷۲	۰/۰۰۹

شاخص آمار توصیفی متغیر تحقیق و ارزشیابی برای توسعه پایدار از دیدگاه گروه آزمایش و گروه کنترل در جدول (۳) ارائه شده است. مشاهده می شود تعداد ۲۰ معلم در گروه گروه آزمایش پاسخ دهنده دارای مقدار میانگین ۳/۴۲ با انحراف استاندارد ۰/۳۲ بوده و از دیدگاه ۲۰ نفر گروه کنترل پاسخ دهنده مقدار میانگین ۲/۸۵ با انحراف استاندارد ۰/۸۶ می باشد. همانطوری که مشاهده می شود در میانگین گروه اول و دوم تفاوت وجود دارد. آزمون سطح معنی داری آزمون لوین برابر با ۰/۰۰۰ می باشد که کمتر از ۰/۰۵ بوده و فرض برابری واریانس ها پذیرفته می شود. چون مقدار t محاسبه شده با فرض برابری واریانس ها ۲/۷۲ با درجه آزادی ۳۸ برای آزمون های دو دامنه ای در سطح ۰/۰۵ بیشتر از قدر مطلق مقدار بحرانی جدول تی (۱/۹۶) یعنی ۰/۰۰۸ می باشد، بنابراین، فرض صفر در این آزمون مبنی بر عدم وجود تفاوت بین دیدگاه گروه های آزمایش و کنترل در خصوص برنامه تحقیق و ارزشیابی برای توسعه پایدار رد شده و با اطمینان ۹۵ درصد می توان ادعا کرد که: نقش شورای آموزش و پرورش پارس آباد در تحقیق و ارزشیابی برای توسعه پایدار در بین گروه های آزمایش و کنترل متفاوت است و شورای آموزش و پرورش در تحقیق و ارزشیابی برای توسعه پایدار مدارس شهری پارس آباد نقش دارد.

فرضیه سوم: نقش شورای آموزش و پرورش پارس آباد در بازخورد کلیدی برای توسعه پایدار در بین گروه های آزمایش و کنترل متفاوت است.

جدول (۴): شاخص آمار توصیفی و آزمون تی دو نمونه ای بازخورد کلیدی برای توسعه پایدار

متغیر	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	خطای استاندارد	واریانس	F	معنی داری	درجه آزادی	t	معنی داری
-------	-------	---------	------------------	----------------	---------	---	-----------	------------	---	-----------

بازخورد کلیدی	گروه کنترل	۲۰	۳,۲۵	۰/۴۵	۱/۲۵	فرض یکنواختی	۱۶/۵۸	۰/۰۰۱	۳۷	۳/۸۵	۰/۰۰۲
آزمایش	گروه آزمایش	۲۰	۳/۵۹	۰/۲۹	۱/۰۳	بدون فرض برابری	۲۹/۲۱	۰/۰۰۲	۳۹/۲۱	۳/۸۶	۰/۰۰۲

شاخص آمار توصیفی متغیر بازخورد کلیدی برای توسعه پایدار از دیدگاه گروه آزمایش و گروه کنترل در جدول (۴) ارائه شده است. مشاهده می شود تعداد ۲۰ معلم در گروه گروه آزمایش پاسخ دهنده دارای مقدار میانگین ۳/۵۹ با انحراف استاندارد ۰/۲۹ بوده و از دیدگاه ۲۰ نفر گروه کنترل پاسخ دهنده مقدار میانگین ۳/۲۵ با انحراف استاندارد ۰/۴۵ می باشد. همانطوری که مشاهده می شود در میانگین گروه اول و دوم تفاوت وجود دارد. آزمون سطح معنی داری آزمون لوین برابر با ۰/۰۰۱ می باشد که کمتر از ۰/۰۵ بوده و فرض برابری واریانس ها پذیرفته می شود. چون مقدار t محاسبه شده با فرض برابری واریانس ها ۳/۸۵ با درجه آزادی ۳۷ برای آزمون های دو دامنه ای در سطح ۰/۰۵ بیشتر از قدر مطلق مقدار بحرانی جدول تی (۱/۹۶) یعنی ۰/۰۰۲ می باشد، بنابراین، فرض صفر در این آزمون مبنی بر عدم وجود تفاوت بین دیدگاه گروه های آزمایش و کنترل در خصوص برنامه بازخورد کلیدی برای توسعه پایدار رد شده و با اطمینان ۹۵ درصد می توان ادعا کرد که نقش شورای آموزش و پرورش پارس آباد در بازخورد کلیدی برای توسعه پایدار در بین گروه های آزمایش و کنترل متفاوت است و شورای آموزش و پرورش در بازخورد کلیدی برای توسعه پایدار مدارس شهری پارس آباد نقش دارد.

فرضیه چهارم: نقش شورای آموزش و پرورش پارس آباد در جنبه های سازمانی و اجتماعی برای توسعه پایدار در بین گروه های آزمایش و کنترل متفاوت است.

جدول (۵): شاخص آمار توصیفی و آزمون تی دو نمونه ای جنبه های سازمانی و اجتماعی برای توسعه پایدار

متغیر	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	خطای استاندارد	واریانس	F	معنی داری	درجه آزادی	t	معنی داری
جنبه های کنترل	۲۰	۳,۳۶	۰/۶۵	۰/۳۲	فرض یکنواختی	۱۹/۰۳	۰/۰۰۰	۳۸	۳/۴۹	۰/۰۰۱
سازمانی و آزمایش اجتماعی	۲۰	۳/۸۵	۰/۲۵	۰/۱۲	بدون فرض برابری	۳۹/۳۶	۰/۰۰۱	۳۹/۳۶	۳/۴۹	۰/۰۰۱

شاخص آمار توصیفی متغیر جنبه های سازمانی و اجتماعی برای توسعه پایدار از دیدگاه گروه آزمایش و گروه کنترل در جدول (۵) ارائه شده است. مشاهده می شود تعداد ۲۰ معلم در گروه گروه آزمایش پاسخ دهنده دارای مقدار میانگین ۳/۸۵ با انحراف استاندارد ۰/۲۵ بوده و از دیدگاه ۲۰ نفر گروه کنترل پاسخ دهنده مقدار میانگین ۳/۳۶ با انحراف استاندارد ۰/۶۵ می باشد. همانطوری که مشاهده می شود در میانگین گروه اول و دوم تفاوت وجود دارد. آزمون سطح

معنی داری آزمون لوین برابر با $0/000$ می باشد که کمتر از $0/05$ بوده و فرض برابری واریانس ها پذیرفته می شود. چون مقدار t محاسبه شده با فرض برابری واریانس ها $3/49$ با درجه آزادی 38 برای آزمون های دو دامنه ای در سطح $0/05$ بیشتر از قدر مطلق مقدار بحرانی جدول تی ($1/96$) یعنی $0/001$ می باشد، بنابراین، فرض صفر در این آزمون مبنی بر عدم وجود تفاوت بین دیدگاه گروه های آزمایش و کنترل در خصوص برنامه جنبه های سازمانی و اجتماعی برای توسعه پایدار رد شده و با اطمینان 95 درصد می توان ادعا کرد که: نقش شورای آموزش و پرورش پارس آباد در تحقیق و ارزشیابی برای توسعه پایدار در بین گروه های آزمایش و کنترل متفاوت است و شورای آموزش و پرورش در جنبه های سازمانی و اجتماعی برای توسعه پایدار مدارس شهری پارس آباد نقش دارد.

فرضیه پنجم: نقش شورای آموزش و پرورش پارس آباد در فعالیت نهادی برای توسعه پایدار در بین گروه های آزمایش و کنترل متفاوت است.

جدول (۶): شاخص آمار توصیفی و آزمون تی دو نمونه ای فعالیت نهادی برای توسعه پایدار

متغیر	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	خطای استاندارد	واریانس	F	معنی داری	درجه آزادی	t	معنی داری
فعالیت نهادی	۲۰	۳/۹۵	۰/۴۷	۰/۱۲	فرض یکنواختی	۱۹/۳۹	۰/۰۰۰	۳۹	۴/۶۲	۰/۰۰
گروه آزمایش	۲۰	۴/۲۵	۰/۱۹	۰/۰۴	بدون فرض برابری			۲۸/۴۹	۴/۶۲	۰/۰۰۰

شاخص آمار توصیفی متغیر فعالیت نهادی برای توسعه پایدار از دیدگاه گروه آزمایش و گروه کنترل در جدول (۶) ارائه شده است. مشاهده می شود تعداد 20 معلم در گروه آزمایش پاسخ دهنده دارای مقدار میانگین $4/25$ با انحراف استاندارد $0/19$ بوده و از دیدگاه 20 نفر گروه کنترل پاسخ دهنده مقدار میانگین $3/95$ با انحراف استاندارد $0/47$ می باشد. همانطوری که مشاهده می شود در میانگین گروه اول و دوم تفاوت وجود دارد. آزمون سطح معنی داری آزمون لوین برابر با $0/000$ می باشد که کمتر از $0/05$ بوده و فرض برابری واریانس ها پذیرفته می شود. چون مقدار t محاسبه شده با فرض برابری واریانس ها $4/62$ با درجه آزادی 39 برای آزمون های دو دامنه ای در سطح $0/05$ بیشتر از قدر مطلق مقدار بحرانی جدول تی ($1/96$) یعنی $0/000$ می باشد، بنابراین، فرض صفر در این آزمون مبنی بر عدم وجود تفاوت بین دیدگاه گروه های آزمایش و کنترل در خصوص برنامه فعالیت نهادی برای توسعه پایدار رد شده و با اطمینان 95 درصد می توان ادعا کرد که نقش شورای آموزش و پرورش پارس آباد در توسعه پایدار آموزشی در بین گروه های آزمایش و کنترل متفاوت است و شورای آموزش و پرورش در فعالیت نهادی برای توسعه پایدار آموزشی مدارس شهری پارس آباد نقش دارد.

۶- نتیجه گیری و پیشنهادات

با توجه به اینکه در دنیای معاصر، سیستم آموزشی ابزار و تکیه‌گاه تمامی دولت‌های مدرن برای نیل به توسعه پایدار و همه جانبه می‌باشد، از این رو، بایسته است سیاست‌گذاران و مسئولین عالی نظام با تجدید نظر در نگرش و روش‌های پیشین خود، و اعاده جایگاه و منزلت آموزش و پرورش در سلسله مراتب سازمانی و اجتماعی، حساب جدید و بیشتری بر روی نقش و سهم نظام آموزشی و فراتر از یک میلیون معلم باز کنند تا آنها نیز بنوبه خود نقشی شایسته‌تر در اداره کشور و پیشبرد امور و نیل به جامعه مطلوب ایفا کنند.

با عنایت به روند ذکر شده برای آموزش برای توسعه پایدار میتوان نتیجه گرفت که زمان، فرصت و چارچوب لازم برای شده است. پیگیری آموزش برای توسعه پایدار فراهم بدیهی است در پیش گرفتن رهیافت مدرسه به عنوان یک کل می تواند به روش شدن هرچه بیشتر چارچوب اجرایی کمک نماید.

همچنین نظر به فعالیتهای مدارس در سالهای اخیر به ویژه در زمینه آموزش محیط زیست می توان دریافت که آموزش برای توسعه پایدار در مدارس در مرحله آگاه سازی است، به طوریکه مدیران ضرورت آن را درک کرده اند اما برای اجرای آن چارچوبی مشخص ندارند. لذا بر نهادهای مسئول است که فرصت به وجود آمده را به بهترین وجه مورد بهره برداری قرار دهند و با ارائه چارچوب های اجرایی مناسب مدارس را به سوی پایداری سوق دهند، زیرا مدارس یکی از مهمترین ابزارها برای تحقق توسعه پایدار هستند

بر همین اساس پیشنهاد می شود؛ شورای آموزش و پرورش شهرستان پارس آباد در جهت تقویت توسعه پایدار مدارس موارد زیر را برای مدارس تشریح و تبیین نمایند.

- برنامه ریزی آموزشی و یادگیری مشارکتی برای توسعه و تلفیق برنامه های آموزشی را برای مدارس تشریح نمایند.
- در جهت تحقیق و ارزشیابی برای توسعه؛ نظارت، بازخورد و ارزشیابی منظم و تحقیق عمل گرا را ارایه نمایند.
- پیوندهای اجتماعی ذیسه‌مان و بازخورد پیام های کلیدی و مهم از برنامه ریزی های آموزشی را در مدارس توسعه دهند.
- جنبه های سازمانی و اجتماعی، قرار دادن پایداری در مرکز، فعالیتهای مدارس، توسعه حرفه ای پرسنل حمایتی در نظر گرفته شود.
- و آموزشی و سایر دست اندرکاران مدارس تدوین و تشریح گردد.
- فعالیت نهادی برای توسعه مانند؛ سبز کردن مدارس و محیطهای پیرامونی آنها، کاهش ردپای اکولوژیکی مدارس، و بازخورد پیامهای کلیدی و مهم از برنامه ریزیهای آموزش را مد نظر قرار دهند.

References

- Approvals of the Shura Council, (1983), the law on the establishment of education councils in the provinces, cities and regions of the country. [in Persian]. ##
- Dehghan Hossein, Parto Moslem, (2012) Education and Development, Research Institute of Education and Training. [in Persian]. ##
- Houshmand, Ehsan, (2003), the roots of underdevelopment and education in Iran, in a conversation with officials and experts, Research Institute of Education. [in Persian]. ##
- Karimi Dariush; Enayati Ashraf Al-Sadat, (2013), Education for Sustainable Development, Sustainable School. Scientific Quarterly Journal of Environmental Education and Sustainable Development. Article 7, Volume 1, Number 1, November 2013, Pages 59-74. [in Persian]. ##
- Karimzadeh, Kobri, (2017), education and sustainable development, the 7th national conference on sustainable development in educational sciences and psychology, social and cultural studies, Tehran. [in Persian]. ##
- Nurhaeni, I. D. A., & Kurniawan, Y. (2018). Gender-Mainstreaming in Technical and Vocational Education and Training. IOP Conference Series: Materials Science and Engineering, 306(1). [in Persian]. ##
- Porter Michael, (2019), culture and development, "Intertwining of subjective and objective aspects of collective life", translators: Farshad Momeni, Fariba Momeni, publisher: Institutional (affiliated with the Institute of Religion and Economics Studies), edition: 1. [in Persian]. ##
- UNESCO (2014). Learning to Live Together Educational Policies and Realities in the Asia-Pacific. ##
- UNESCO (2020). Global Citizenship Education Topics and Learning Objectives. Paris: UNESCO. ##
- UNESCO (9 June 2022). What you need to know about education for sustainable development, <https://www.unesco.org/en/education/sustainable-development/need-know>. ##
- UNESCO. (1988). Culture and development: an anthropological approach. Translated by Nematullah Fazli and Mohammad Fazli. Tehran: Ministry of Culture and Islamic Guidance.

Education for the sustainable development of Parsabad urban schools and the role of the Education Council in it

Ruqiyeh Eyadi Ghiglo, Shahla Eyadi Ghiglo, Ali Eyadi Ghiglo

Abstract

Education for Sustainable Development is an educational approach or a learning process connected to the principles of sustainable development that is related to all levels and types of learning and intends to provide quality education in order to achieve sustainable human development learning to know, be, live collectively, take action, and transform individually and socially. The present research is objective in terms of the type of Applied Research and in terms of implementation of the type of correlation. The statistical community of this study is made up of the heads and assistants of the Parsabad municipal schools, and the sample size is randomly simplified by a group of 20 people in the test group and a group of 20 people in the control group. The sampling method in this research is based on purpose. The data collection tool was created through the researcher's questionnaire. Descriptive statistical methods and the T-test of two independent societies were used to statistically analyze the research data. The findings of the study show that the role of the Parsabad Education Council in Educational Planning and participatory learning, research and evaluation, key feedback, organizational and social aspects, and institutional activity for sustainable educational development differ among experimental and control groups. The findings also show that the Education Council plays a role in sustainable educational development.

Key words: sustainable development, development, education, education and Training, Education Council